

Misbrug af konkurslovgivningen kan f.eks. bestå i, at der ikke i selskabet etableres en sædvanlig forretningsmæssig drift med henblik på at opnå en forsvarlig indtjening, men derimod gennemføres dispositioner, som alene tjener aktionærens eller anpartshaverens interesser i et andet selskab. Endvidere kan misbruget bestå i, at der ikke sker en reel afhændelse af det tidligere selskabs aktiver, men at disse enten inden eller efter konkursen overføres til et andet selskab, som direkte eller indirekte beherskes af fallenten.

Misbrug er ifølge udvalget hyppigst knyttet til selskaber og til en konkurssituation, men de kan også forekomme i enkeltmandsvirksomheder og i situationer, hvor konkurs ikke bliver aktuel.

Udvalget om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet har indhentet udtalelser fra en række myndigheder og organisationer med henblik på en nærmere belysning af de nævnte former for misbrug. Hovedindholdet af udtalelserne er gengivet i betænkning nr. 1066/1986, side 221 ff.

3.3. På baggrund af de nævnte udtalelser konkluderer udvalget (side 239 ff), at misbrug af konkurs- og selskabslovgivningen forekommer i et vist begrænset omfang, og at sådant misbrug kan være årsag til, at der lides betydeligt tab af offentlige og private kreditorer. Udvalget finder derfor, at der vil kunne være behov for indgreb over for personer, der gør sig skyldige i de nævnte misbrug.

Uanset de foranstaltninger, som indenfor selskabslovgivningens område er truffet med henblik på at hindre eller modvirke selskabsmisbrug, finder udvalget, at det med henblik på at søge at effektivisere bekæmpelsen af groft misbrug af de konkurs- og selskabsretlige regler må anses for hensigtsmæssigt at udvide adgangen til begrænsning – frakendelse – af ret til erhvervsudøvelse.

Udvalget udtaler (s. 246), at det ud fra retssikkerhedssynspunkter er aldeles uacceptabelt at foretage en så indgribende og generelt betænkelig foranstaltning, som det ville være at foretage en rettighedsfrakendelse uden grundlag i en dom for strafbart forhold. Ved at betinge adgangen til rettighedsfrakendelse heraf opnås tillige, at den sagsbehandling og de myndigheder, der skal tage stilling til spørgsmålet, frembyder de bedst mulige retssikkerhedsmæssige garantier.

Udvalget om økonomisk kriminalitet har på den baggrund uformet sit forslag til udvidet adgang til rettighedsfrakendelse i tilknytning til de gældende regler om rettighedsfrakendelse i straffelovens §§ 78–79. Efter udvalgets forslag skal der som en ny § 79 a indsættes en bestemmelse om erhvervsfraken-

delse i straffeloven. Forslaget indebærer, at der i forbindelse med dom for strafbart forhold skal være mulighed for at frakende retten til at være stifter, direktør, medlem af bestyrelsen eller til i øvrigt at udøve en bestemmende indflydelse i selskaber med begrænset ansvar m.v., såfremt det udviste forhold begrunder nærliggende fare for misbrug af sådan virksomhed.

Samtidig foreslår udvalget en regel om adgang til midlertidig erhvervsfrakendelse under straffesagens behandling.

Overtrædelser af erhvervsfrakendelser bør efter udvalgets opfattelse kunne straffes strengere end i dag, og udvalget foreslår derfor en skærpelse af reglen herom i straffelovens § 131. For at klagøre, at stråmandsvirksomhed også er strafbar, foreslår udvalget samtidig en ny regel § 131, stk. 2, men med en lavere strafferamme end for hovedmanden.

3.4. *Straffelovrådet* kan i sin udtalelse (pkt. 3.2.) tiltræde, at der er behov for at ændre de gældende regler om rettighedsfrakendelse, således at det i videre omfang bliver muligt at frakende retten til visse former for erhvervsudøvelse.

Straffelovrådet er enig med udvalget i, at adgangen til erhvervsrettet diskvalifikation ligesom i dag bør betinges af, at der foreligger en dom for et strafbart forhold. En adgang til rettighedsfrakendelse, som ikke var knyttet hertil, men f.eks. alene til, at den pågældende var gået konkurs, ville efter rådets opfattelse være overordentlig betænkelig.

Rådet giver udtryk for, at adgangen til frakendelse af rettigheder i de af udvalget foreslåede nye grupper af tilfælde bør være betinget af, at særlige omstændigheder taler derfor, jfr. herved den gældende bestemmelse i straffelovens § 79, stk. 1, 2. pkt., om frakendelse af ret til at drive anden virksomhed, som ikke kræver særlig offentlig autorisation eller godkendelse. Dette kan efter straffelovrådets opfattelse lettest ske, såfremt man indarbejder den nye regel om »erhvervsfrakendelse« i § 79, i hvilken bestemmelse rådet i forvejen finder behov for redaktionelle ændringer.

Straffelovrådet tiltræder i udtalelsens pkt. 3.3., at der som foreslået af udvalget åbnes adgang til at frakende retten til at være stifter, direktør eller medlem af bestyrelsen i et selskab med begrænset ansvar, et selskab eller en forening, som kræver særlig offentlig godkendelse, eller en fond. Derimod finder straffelovrådet, at en adgang til frakendelse af retten til »i øvrigt at udøve en bestemmende indflydelse« i et sådant selskab m.v. ville være for vidtgående og i sin meget ubestemte form give